

lader en udnyttelse af naturrigdomme i modstrid med den indfødte befolknings interesser, og som fremmer eller tolererer uretfærdige og diskriminerende systemer på arbejdsmarkedet, *anmoder* alle stater om at sikre, at deres statsborgeres virksomhed i koloniområderne ikke er i modstrid med kolonibefolkningens nuværende eller fremtidige interesser, samt *opfordrer* kolonimagterne til at forbyde udnyttelsen af menneskelige ressourcer og naturrigdomme etc., gøre alle privilegier og koncessioner, der strider mod den indfødte befolknings interesser, til genstand for fornyet overvejelse, og ophøre med at fratage de indfødte befolkninger land og tage foranstaltninger til at yde erstatning for landområder frataget de indfødte befolkninger.

Dette resolutionsforslag blev vedtaget af 4. udvalg med 86 stemmer for og 2 imod (Portugal og Sydafrika), medens 17 afstod (vestlige lande, herunder alle de nordiske, samt Malawi og Cuba).

I stemmeforklaringer fra kommunistiske landes side blev det opnåede resultat betegnet som ikke helt tilfredsstillende, og det blev fremhævet, at koloniudvalget under sit kommende arbejde med spørgsmålet måtte bestræbe sig på at få fjernet de som følge af den vedtagne resolution opståede uklarheder. Malawi fremhævede, at det ikke afstod på grund af manglende interesse for spørgsmålet, men fordi resolutionen var uden forbindelse med de økonomiske kendsgerninger, som var, at ethvert udviklingsland — herunder koloniområder — måtte være interesseret i at tiltrække så mange private udenlandske investeringer som muligt.

Generalforsamlingen vedtog den 7. december 4. udvalgs resolution (res. 2288) med 91 stemmer for og 2 imod, medens 17 afstod.

4. udvalgs beretning: A/6939.

Gennemførelse af kolonideklarationen ved FN's særorganisationer og internationale institutioner associeret med FN.

(Dagsordenens punkt 97).

I. Forhistorie.

Generalforsamlingen har i de senere år i resolutioner vedrørende kolonispørgsmålene i almindelighed og i det sydlige Afrika i sær-

deleshed samt apartheid anmodet FN's særorganisationer om på forskellig måde at samarbejde i disse resolutioners gennemførelse og ikke yde nogen bistand til Portugal og Sydafrika. På foranledning af Bulgarien blev ovennævnte spørgsmål optaget som selvstændigt punkt på dagsordenen for 22. generalforsamling.

Som grundlag for 4. udvalgs behandling af spørgsmålet forelå to af sekretariatet udarbejdede notater vedrørende de forholdsregler, særorganisationerne m.v. hidtil har taget for at efterkomme generalforsamlingens forskellige henstillinger, og med oplysninger om flygtningehøjkommissærens virksomhed til fordel for flygtninge fra de portugisiske kolonier. Endvidere forelå der en beretning fra generalsekretæren om visse konsultationer mellem FN og Den internationale Bank. Uanset at der ikke var enighed mellem FN's sekretariat og banken om, i hvilket omfang sidstnævnte skal tage hensyn til FN-resolutioner, forsikrer bankens præsident dog i en afsluttende brevsveksling FN's generalsekretær, at banken ønsker at samarbejde med FN med alle lovlige midler og i det omfang, det er foreneligt med bankens statutter, at undgå nogen handling, der vil stride mod FN's høje formål.

II. Debatten.

Bulgariens initiativ formodes at udspringe af et ønske om i almindelighed at begrænse særorganisationernes handlefrihed og i særdeleshed at skabe vanskeligheder for Den internationale Bank, af hvilken de kommunistiske lande ikke er medlemmer, og som de betragter som et imperialistisk instrument.

I sin forelæggelsestale postulerede Bulgarien en forpligtelse for særorganisationerne til at bistå i gennemførelsen af afkoloniseringsprocessen. Der henvises herved til særorganisationernes pligt til at overholde pagen, herunder dennes kapitel XI (der imidlertid kun foreskriver udvikling af selvstyre, ikke uafhængighed for de ikke-selvstyrende områder). Visse særorganisationer — ILO, UNESCO og WHO — havde opfyldt denne forpligtelse, men Den internationale Bank og Valutafonden havde gennem lån og bistand til Portugals og Sydafrikas regeringer modvirket de disse regeringer underlagte afrikanske befolkningers frihedskamp. Den-